

Prof. dr Dragan JOVAŠEVIĆ
Pravni fakultet Univerziteta u
Nišu

Pregledni članak
UDK: 343.988-053.2/.6(485)
343.988-053.2/.6(430)
Primljeno: 15. novembra 2016. god.

DETE – ŽRTVA SEKSUALNOG NASILJA U ŠVEDSKOM I NEMAČKOM PRAVU

Među najopasnije oblike i vidove ispoljavanja nasilničkog kriminaliteta svakako spadaju nasilni akti upravljeni protiv polnog integriteta drugih lica. To su seksualni delikti među kojima se po svom značaju, prirodi, karakteristikama i posledicama izdvajaju krivična dela polnog nasilja za koja su u svim savremenim krivičnim zakonodavstvima zaprećene teške kazne. Sva savremena krivična zakonodavstva razlikuju više oblika i vidova polnog nasilja zavisno od kriterijuma za deobu. Među njima se, posebno, ističu dela polnog nasilja nad decom. Standardi krivičnopravne zaštite dece koji su postavljeni u Konvenciji o zaštiti dece od seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja su njenim ratifikovanjem postali deo nacionalnog pravnog poretka. Upravo o pojmu, karakteristikama i elementima krivičnih dela polnog nasilja kod kojih se svojstvo deteta javlja kao elemenat njihovog bića u švedskom pravu sa teorijskog i praktičnog aspekta govori ovaj rad.

Ključne reči: polna sloboda, nasilje, dete, zakon, Švedska, Nemačka, krivično delo, odgovornost, kazna.

1. Uvodna razmatranja

Krivični zakonik Kraljevine Švedske¹ donet je daleke 1962. godine od kada je više puta menjan i dopunjavan. Zakonik koji je stupio na snagu 1965. godine, u glavi šestoj pod nazivom : „Polni zločini“ propisuje više krivičnih dela protiv polne slobode i polnog integriteta. Posebna zaštita maloletnika je obezbeđena kroz više posebnih krivičnih dela u osnovnom, privilegovanom ili kvalifikovanom obliku (Kuznjecova, Beljaev, 2001: 54-62).

Pri tome je sam Zakonik izričito odredio da se kao dete smatra lice uzrasta do četrnaest godina. Za razliku od modernih zakona (zakonika) koja imenuju krivična dela, ovde se, naprotiv, radi o neimenovanim krivičnim delima, kao i posebnoj zakonskoj nomotehnici (gde su prvo propisani instituti posebnog dela krivičnog prava), pa tek potom i instituti opšteg dela krivičnog prava (što nije svojstveno kontinentalnom pravnom sistemu).

2. Krivična dela u švedskom pravu

U nastavku rada ćemo analizirati pojam, karakteristike i obeležja bića krivičnih dela kojima se povređuje ili ugrožava seksualni integritet i samoopredeljenje dece (polna sloboda – sloboda odlučivanja čoveka kao pasivnog subjekta u pogledu stupanja u polne odnose ili na drugi način zadovoljavanje polnog nagona).

U članu 1. švedskog Krivičnog zakonika propisano je krivično delo koje se sastoji u upotrebi sile ili pretnje ili u izlaganju neposrednoj opasnosti kako bi se drugo lice prinudilo na polni odnos ili sa njim izjednačenu polnu radnju. Pri tome sam je Zakonik izričito odredio da se iskorišćavanje stanja nemoći (bespomoćnosti – fizičke ili psihičke) pasivnog subjekta izjednačava sa upotrebom sile. Za ovo je delo propisana kazna zatvora od dve do šest godina (Strahl, Olivecrona, 1999: 213).

Lakši, privilegovani oblik ovog dela za koji je propisana kazna zatvora do četiri godine postoji ako je karakter, obim i intenzitet primenjene sile bio takav da se može zavisno od konkretnih okolnosti (što je faktičko pitanje koje sud rešava u svakom konkretnom slučaju) kvalifikovati kao „manje ozbiljno nasilje“. Kada se radi o prinudi koja je „manje“ ili „više“ ozbiljna, faktičko je pitanje koje sud rešava u svakom konkretnom slučaju na bazi svih objektivnih i subjektivnih okolnosti učinjenog dela i ličnosti aktivnog i pasivnog subjekta. Pri odmeravanju kazne u ovom slučaju sud je u obavezi da primeni zakonom predviđene okonosti kao što su: a) da li je doveden u opasnost život pasivnog sub-

1 N. Bishop, Brottsbalken, Simson Straffrattens Utveckling, Ny Strafflag 48 SvJT 583.

jekta, b) intenzitet primenjene sile ili pretnje, c) obim i intenzitet prouzrokovanih povreda ili izazvane bolesti i d) stepen brutalnosti i bezobzirnosti učinio-
ca dela (Wong, 2013: 178-181).

Ako se radi o licu koje je u sticaju (ili u povratu) učinilo više krivičnih
dela polnog nasilja, tada je zakonom propisana pooštrena kazna zatvora u tra-
janju od četiri do deset godina.

Član 2. KZ Kraljevine Švedske propisuje kaznu zatvora u trajanju do
dve godine u slučaju ako je učinilac izvršio obljubu ili sa njom izjednačenu
polnu radnju sa pasivnim subjektom protivno njegovoj volji, ali bez primene
sile (ili iskorišćavanja stanja nemoći). Ukoliko je i ovom prilikom učinilac
iskazao posebnu bezobzirnost (upornost) pri preduzimanju radnje izvršenja
dela, tada se može kazniti zatvorom od šest meseci do četiri godine (Sellin,
Rothman, 1999: 115-116).

U članu 3. KZ Švedske je predviđeno krivično delo za koje je propisana
kazna zatvora do dve godine. Ovo delo čini lice koje podstiče drugoga na vršen-
je polnog nasilja. Ovde je radnja podstrekavanja dobila karakter samostalne rad-
nje izvršenja, a ne oblik saučesništva. Delo je izvršeno samim momentom
navođenja, podstrekavanja, bez obzira da li je pod uticajem ove radnje
navođeno lice i neposredno pristupilo polnom nasilju prema trećem licu.

Ista kazna je propisana i za lice koje izvrši polni odnos sa licem za koje
pogrešno drži (gde se, dakle, nalazi se u zabludi) da nije bespomoćno, ones-
posobljeno za pružanje otpora ili da boluje od mentalne bolesti. Teži oblik ovog
dela za koji je propisana kazna zatvora od šest meseci do šest godina postoji ako
je prilikom preduzimanja radnje izvršenja u bilo kom od zakonom propisanih
oblika ispoljavanja ovog dela učinilac pokazao poseban nivo bezobzirnosti koji
značajno odstupa od uobičajenog nivoa (Wennberg, Bogdan, 2000: 175-177).

U članu 4. švedski zakonodavac propisuje kaznu zatvora do četiri
godine za delo rodoskrnjenja (iako ga Zakonik tako ne naziva). Delo čini lice
koje izvrši obljubu (polni odnos) sa licem koje je mlađe od 18 godina, a njegov
je krvni potomak ili sa licem koje je učiniocu povereno na staranje, čuvanje ili
vaspitanje. U slučaju izvršenja ovog dela gde je starosna razlika između učinio-
ca dela i pasivnog subjekta „mala“ (a kada takva granica postoji predstavlja
faktičko pitanje koje sud rešava u svakom konkretnom slučaju uzimajući u obzir
sve okolnosti objektivnog i subjektivnog karaktera), tada se krivično gonjenje
ne preduzima po službenoj dužnosti, osim ako se radi o opštem interesu
(Jareborg, 1987: 159-161).

Ako je pri preuzimanju radnje izvršenja rodoskrnjenja učinilac
ispoljio poseban nivo bezobzirnosti, tada je propisana kazna zatvora od dve
do osam godina.

Prilikom novele Krivičnog zakonika Kraljevine Švedske iz 1994. godine, brisana je inkriminacija predviđena u odredbi člana 5.

Sledeće krivično delo polnog nasilja shodno pozitivnom krivičnom pravu Švedske propisano je u članu 6. I ovde je inkriminisana radnja rodoskrnjenja budući da se delo sastoji u polnom odnosu učinioca sa svojim detetom ili unučetom (dakle, krvnim srodnikom u pravoj liniji). Za ovo je delo propisana kazna zatvora do dve godine, a kazna zatvora do jedne godine je propisana u slučaju vršenja polnog odnosa između brata i sestre, dakle krvnih srodnika u pobočnoj liniji u drugom stepenu (Stromhalm, 1981: 221).

U članu 7. ovog Zakonika inkriminisana je nedozvoljena polna radnja. Delo se sastoji u dodirivanju drugog lica uzrasta ispod 15 godina na način kojim učinilac izaziva ili zadovoljava svoj polni nagon ili u podsticanju ovog lica da učestvuje u nedozvoljenim polnim radnjama. Ovo delo ima dva oblika ispoljavanja. To su: a) dodirivanje (telesni kontakt bilo kojim delom tela) drugog lica uzrasta ispod 15 godina na način kojim učinilac izaziva ili zadovoljava svoj polni nagon i b) podsticanje lica uzrasta do 15 godina da učestvuje u nedozvoljenim polnim radnjama. Za ovo je delo propisana kazna zatvora do dve godine.

U slučaju izvršenja ovog dela gde je starosna razlika između učinioca dela i pasivnog subjekta „mala“ (a kada takva granica postoji predstavlja faktičko pitanje koje sud rešava u svakom konkretnom slučaju uzimajući u obzir sve okolnosti objektivnog i subjektivnog karaktera), tada se krivično gonjenje ne preduzima po službenoj dužnosti, osim ako se radi o opštem interesu.

Interesatno je da ovo krivično delo postoji u još dva slučaja: 1) ako se prinudom, zavodjenjem ili podstrekavanjem navede lice uzrasta od 15 do 18 godina da učestvuje u proizvodnji pornografskog materijala sa eksplicitnim polnim radnjama i 2) ako se podstrekava ili omogućava vršenje nedozvoljene polne radnje pasivnog subjekta rečima ili delom čime se u znatnoj meri krši osećaj pristojnosti u sferi polnih odnosa (Wong, 2013: 184).

U članu 8. propisano je da se kaznom zatvora u trajanju do četiri godine kažnjava lice koje podstiče ili pomaže drugome da vrši polne radnje sa trećim licem ili koje promovise, podstiče ili omogućava prostituciju stavljanjem na raspolaganje svojih prostorija. Ovde su saučesničke radnje podstrekavanja i pomaganja u vezi sa prostitucijom predviđene kao samostalne radnje izvršenja krivičnog dela. To znači, da samim njihovim preduzimanjem, delo je svršeno, bez obzira da li je pasivni subjekt uopšte bio u mogućnosti da se upusti u prostituciju.

U članu 9. KZ Švedske propisana je krivična odgovornost i kažnjivost za lice koje u sticaju učini više krivičnih dela koja su upravljena na neposredno vršenje, podstrekavanje ili pomaganje u vršenju prostitucije. Za ovo delo je Zakonik propisao kaznu zatvora od dve do šest godina.

Sledeće krivično delo je propisano u odredbi člana 10. KZ. Za ovo delo je propisana (po prvi put) novčana kazna ili kazna zatvora do šest meseci (alternativno) za lice koje ostvari ili pokuša da ostvari povremene polne odnose sa maloletnim licem obećanjem ili davanjem poklona ili druge naknade (imovinskog ili neimovinskog karaktera – npr. opojne droge i sl.). Ovo je prvi put da švedski zakonodavac propisuje odgovornost i kaznu za pokušano krivično delo polnog karaktera sa maloletnim licem. To je i logično jer je u ostalim slučajevima pokušaj kažnjiv po samoj zakonskoj definiciji s obzirom na vrstu i visinu propisane kazne za svršeno delo (Sellin, Rothman, 1999: 187).

U članu 11. KZ zakonodavac ukazuje na uslove za postojanje krivice učinioca polnih delikata budući da traži postojanje umišljaja na strani učinioca u vreme preduzimanja radnje izvršenja. Taj umišljaj treba da obuhvati svest učinioca o svim bitnim elementima bića krivičnog dela, a posebno svest o svojstvu pasivnog subjekta i njegovom uzrastu.

I na kraju, u članu 12. KZ koji je opšteg karaktera propisano je da će se za sva dela koja su propisana u grupi krivičnih dela pod nazivom: „Polni zločini“ i njihove učinioce primenjivati odredbe o krivičnoj odgovornosti i kažnjavanju za: pripremanje, pokušaj, dogovor (zaveru) ili saučesništvo, posebno za udruživanje više lica u njihovom vršenju, čime su ove delatnosti izričito predviđene kao kažnjive (Wennberg, Bogdan, 2000: 189).

3. Krivična dela u nemačkom pravu

Krivični zakonik Savezne Republike Nemačke² od 10. marta 1987. godine sa nizom izmena i dopuna na poseban način, u posebnoj glavi – glavi trinaest predviđa pojačanu krivičnopravnu zaštitu dece (lica uzrasta do 14 godina – član 19. KZ) od različitih oblika i vidova polnog nasilja. Ova glava nosi naziv: „Krivična dela protiv polne slobode (seksualnog opredeljenja)“³. Posebna zaštita dece je obezbeđena kroz više različitih oblika ispoljavanja krivičnih dela u osnovnom, privilegovanom ili kvalifikovanom obliku.

Pri tome je sam Zakonik izričito odredio u prvom poglavlju: „Krivični zakon“, u prvom odeljku: „Područje primene“, u članu 4. važenje ovog Krivičnog zakonika i za krivična dela koja su učinjena u inostranstvu protiv pravnog dobra SR Nemačke – u tački 8. i za krivična dela protiv seksualnog samoopredeljenja.

2 Strafgesetzbuch – StGB je donet 1871. godine (RGBL.S.127) od kada je više puta menjan i dopunjavan (Strafgesetzbuch – StGB, Deutcher Taschenbuch Verlag, Munchen, 2012, str. 113-116).

3 Neubekanntmachung des StGB idF der Bek.v.10.3.1987. (BGBl.I.S. 945,1160 in der seit 1.1.1999. geltenden Fassung).

To su sledeće inkriminacije:

1. seksualna zloupotreba dece – član 176. KZ,
2. teška seksualna zloupotreba dece – član 176a. KZ,
3. seksualna zloupotreba sa smrtnom posledicom – član 176b. KZ. i
4. silovanje – član 177. KZ.

U nastavku rada ćemo analizirati pojam, karakteristike i obeležja bića krivičnih dela kojima se povređuje ili ugrožava seksualni integritet i samoopredeljenje dece (polna sloboda – sloboda odlučivanja čoveka kao pasivnog subjekta u pogledu stupanja u polne odnose ili na drugi način zadovoljavanje polnog nagona).

Seksualna zloupotreba dece je krivično delo propisano u članu 176. KZ. Delo se sastoji u prinudi maloletnog lica uzrasta do 14 godina na vršenje polne radnje u cilju zadovoljenja svog polnog nagona ili dozvoljavanju da takvo lice ove radnje vrši nad učiniocem ili trećim licem. Radnja izvršenja je prinuda – bilo koji oblik uticanja na volju deteta da pristane na vršenje polne radnje nad njim ili njega nad učiniocem ili trećim licem. Dakle, cilj je uticanja na volju deteta da se ono navede na preduzimanje polne radnje u cilju zadovoljenja svog polnog nagona ili polnog nagona učinioca ili trećeg lica. Za ovo je delo propisana kazna zatvora od šest meseci do deset godina.

Teži oblik dela za koji je propisana kazna zatvora najmanje jedna godina postoji ako je radnja izvršenja preduzeta u naročito teškim slučajevima. To su okolnosti koje postoje u vreme i na mestu preduzimanja radnje prinudavanja maloletnog lica koje po svom intenzitetu prevazilaze uobičajeni obim, intenzitet, vreme trajanja i nivo posledica koje se nanose pasivnom subjektu. To može biti npr. upotreba prekomerne sile, teškog ponižavanja, naročito svirep način izvršenja dela i sl.

Dva su lakša oblika ovog krivičnog dela za koja je propisana kazna zatvora od tri meseca do pet godina. Prvo delo ove vrste se sastoji u vršenju polnih radnji sa maloletnikom ili navođenju maloletnika na takve radnje. Ovde se radnja navođenja preduzima na specifičan način – pisanim materijalom, prikazivanjem pornografskih slika ili drugih materijala ovakve saržine, emitovanjem tonskih zapisa pornografskog sadržaja ili drugom pričom čime se navodi, utiče na maloletno lice uzrasta do 14 godina da pristane na polni odnos sa učiniocem ili drugim licem. Drugi oblik dela ove vrste se sastoji u prinudavanju ili obećanju maloletnika drugom licu radi vršenja polne radnje ili u dogovaranju ove aktivnosti sa takvim licem. Pokušaj ovog dela je prema izričitoj zakonskoj odredbi kažnjiv.

U članu 176a. KZ propisano je krivično delo: „teška seksualna zloupotreba dece“. Kaznom zatvora od najmanje jedne godine kazniće se lice koje je već ranije osuđivano za seksualne delikte (specijalni povratnik) ako pre

nego što istekne vreme od pet godina od izdržane, zastarele ili oprostene kazne ponovo učinio krivično delo seksualne zloupotrebe dece. Ovo je, zapravo, kvalifikovani oblik prethodnog krivičnog dela koje je učinio specijalni povratnik u vreme pre nego što je proteklo vreme od pet godina od poslednje osude za istovrsno krivično delo.

Delo ima više težih, kvalifikovanih oblika za koja je propisano pooštreno kažnjavanje. Prvi teži oblik dela za koji je propisana kazna zatvora najmanje dve godine postoji ako punoletno lice – specijalni povratnik – ponovo učini seksualnu zloupotrebu dece pod sledećim okolnostima:

- a) ako prema maloletnom licu uzrasta do 14 godina vrši polne radnje ili dozvoli da to lice vrši takve radnje nad njim,
- b) ako prinudi maloletno lice uzrasta do 14 godina da vrši polne radnje sa trećim licem ili dozvoli trećem licu da vrši ove radnje nad maloletnim licem,
- c) ako polnu radnju sa maloletnikom izvrši više lica ili
- d) ako je usled preduzete polne radnje nastupila opasnost po zdravlje ili je došlo do znatnog oštećenja telesnog ili duševnog razvoja maloletnika.

Dakle, u prva tri slučaja se radi o delu koje je kvalifikovano naročitim okolnostima koje moraju biti obuhvaćene umišljajem učinioca, dok je u četvrtom slučaju to delo kvalifikovano težom posledicom koja je rezultat nehata učinioca i koja se mora nalaziti u uzročno-posledičnoj vezi sa preduzetom radnjom izvršenja osnovnog dela.

Ista kazna je predviđena i za lice koje kao izvršilac ili saučesnik preduzme sledeće radnje:

- a) vrši polne radnje ili dozvoli njihovo vršenje sa maloletnim licem uzrasta do 14 godina,
- b) prinudi maloletno lice na vršenje polne radnje sa trećim licem ili dozvoli trećem licu vršenje takve radnje sa maloletnim licem i
- c) vrši polne radnje pred maloletnim licem uzrasta do 14 godina ili prinudi takvo lice da vrši polne radnje pred učiniocem.

Kada se radi o izvršenju seksualne zloupotrebe deteta starosti do 14 godina u manje teškim slučajevima, tada je propisana kazna zatvora od tri meseca do pet godina. Kada postoje manje teški slučajevi, predstavlja faktičko pitanje koje sud utvrđuje u svakom konkretnom slučaju. Ako je pak maloletnom licu usled preduzete radnje izvršenja naneta veća patnja ili bol, tada se radi o kvalifikovanom obliku dela za koji je propisana kazna zatvora od jedne do deset godina.

I konačno, kazna zatvora od najmanje pet godina se može izreći učiniocu ovog krivičnog dela ako je usled preduzete radnje izvršenja – polne radnje ili prinude na polnu radnju maloletno lice uzrasta do 14 godina teško fizički zlostavljano ili mu je život doveden u konkretnu, neposrednu opasnost. Dakle, ovde teža, kval-

ifikovana posledica koja je rezultat nehata učinioca predstavlja osnov za pooštreno kažnjavanje učinioca dela na štetu polne slobode deteta.

Krivično delo seksualna zlostupotreba sa smrtnom posledicom određeno je u članu 176b. KZ. Delo se sastoji u lakomislenom prouzrokovanju smrti deteta usled preduzete radnje izvršenja krivičnih dela iz čl. 176. (seksualna zlostupotreba dece) i 176a. KZ. (teška seksualna zlostupotreba dece). Ovde se teža posledica kao rezultat svesnog nehata usled preduzete radnje izvršenja navedenih krivičnih dela javlja kao osnov za izricanje kazne zatvora od deset godina ili kazne doživotnog zatvora.

Silovanje kao krivično delo je određeno u članu 177. KZ. Ono se sastoji u prinuđavanju drugog lica da trpi polne radnje učinioca ili trećeg lica ili da te radnje vrši sa učiniocem ili trećim licem upotrebom sile ili pretnje ugrožavanjem života ili tela ili korišćenjem situacije u kojoj je žrtva bez zaštite. Ovo je najteži oblik polnog nasilja gde se prinuda nad polnom slobodom pasivnog subjekta vrši na specifičan način: a) upotrebom sile (fizičke ili psihičke, apsolutne ili kompulzivne, koja mora biti neotklonjiva u konkretnim uslovima), b) upotrebom kvalifikovane pretnje (najave zla koje se sastoji u najavi pasivnom subjektu nanošenja posledice smrti) ili c) korišćenjem stanja nemoći, bespomoćnosti pasivnog subjekta (stanja u kome je on bez zaštite ili nije u mogućnosti da pruži adekvatnu zaštitu polne slobode). Za ovo je delo propisana kazna zatvora od najmanje godinu dana.

Delo ima dva teža oblika ispoljavanja. Prvi teži oblik dela postoji u sledećim slučajevima:

- a) kada je delo izvršeno uz posebno ponižavajuće okolnosti za žrtvu i
- b) kada je delo izvršeno od strane više lica (grupno silovanje) gde sva ova lica moraju da učestvuju u obe radnje – radnji prinuđavanja i polnoj radnji.

Za ovo je delo propisana kazna zatvora najmanje dve godine.

Drugi teži oblik dela postoji u sledećim slučajevima:

- a) kada učinilac pri preduzimanju radnje prinuđavanja nosi oružje (hladno ili vatreno), opasno oruđe ili drugi predmet ili sredstvo kojim se može slomiti otpor žrtve i
- b) kada je usled preduzetih radnji izvršenja – upotrebljene sile – prouzrokovana iz nehata opasnost od teških posledica po zdravlje žrtve.

Za ovo je delo propisana kazna zatvora najmanje tri godine.

4. Zaključak

U strukturi klasičnog kriminaliteta, po svojoj prirodi, karakteru, značaju obimu i intenzitetu prouzrokovanih posledica i stavu društvene sredine izdvaja-

ju se krivična dela polnog nasilja (seksualni delikti). Brojni savremeni krivični zakoni, pa tako i krivični zakonici Kraljevine Švedske i SR Nemačke poznaju više različitih oblika i vidova ispoljavanja krivičnih dela protiv polne slobode (seksualnog samoopredeljenja). Ova dela dobijaju posebnu težinu i značaj kada se kao njihova žrtva javi dete – lice uzrasta do 14 godina.

Već sam napad na takvu žrtvu kod koje je polna sloboda, kao i sloboda odlučivanja uopšte u značajnoj meri smanjena (ili čak isključena zbog nedovoljne duševne zrelosti) predstavlja izuzetno teško krivično delo zaprećeno strogim kaznama. A kada se radnja izvršenja osnovnog dela vrši na poseban način (upotrebom sile ili pretnje, na naročito svirep ili ponižavajući način) ili od strane povratnika (lica koje je prethodno već osuđivano za istovrsno seksualno krivično delo) ili od strane više lica, tada delo dobija težu kvalifikaciju za koje je propisano pooštreno kažnjavanje. Radi se o krivičnim delima koja izazivaju posebnu pažnju, ne samo pravne teorije i sudske prakse, već i opšte javnosti (građanstva).

Krivična dela ove vrste poznaje i niz drugih savremenih krivičnih zakona sa gotovo identičnim obeležjima. Upravo utvrđivanje i pravilna pravna kvalifikacija objektivnih i subjektivnih okolnosti izvršenog krivičnog dela i ličnosti njegovog učinioca, odnosno žrtve u svakom konkretnom slučaju treba da omoguće sudu da izvede pravilan zaključak o postojanju i kvalifikaciji nekog od navedenih oblika krivičnih dela polnog nasilja nad detetom.

5. Literatura

- Bishop, N., *Brottsbalken, Simson Straffrattens Utveckling*. Ny Strafflag 48 SvJT 583.
- Jareborg, N., (1987), *Scandinavian Studies in Law*. Uppsala : University of Uppsala.
- Kuzwecova N.F. Beqaev, S.S. (2001). *Uglovnij kodeks Švecii*. Sankt Peteburg: Juridičeskij centar Press.
- *Neubekanntmachung des StGB idF der Bek.v.10.3.1987*. (BGBl.I.S. 945,1160 in der seit 1.1.1999. geltenden Fassung).
- Sellin, T., Rothman, F. (1999), *Penal Code (Brottsbalk)*. London : Sweet and Maxwell.
- *Strafgesetzbuch (2012), StGB je donet 1871. godine (RGL.S.127)*, Strafgesetzbuch – StGB, Deutcher Taschenbuch Verlag, Munchen.
- Strahl, Olivecrona. (1999), *A kuella Sporsmal*. Stockholm: Svensk Juristtdning.
- Stromhalm, S. (1981), *An Introduction to Swedish Law*. New York : Springer.

- Wennberg, S., Bogdan, M. (2000), Swedish Law in the New Millennium, Stockholm : Svensk Juristtdning
- Wong, C. (2013), Swedish Penal Code. Lund University.

*
* *

Dragan Jovašević, PhD
Faculty of Law University of Niš

**MINOR - THE VICTIM OF SEXUAL VIOLENCE
IN SWEDISH AND GERMANY LAW**

Violent offences directed against sexual integrity of other persons are indisputably considered as the most dangerous forms and aspects of criminality. They are known as the offences against sexual integrity or “sexual offences”. Due to its significance, nature, characteristics and consequences, the crime of sexual violence, for which all contemporary legislations prescribe the most severe types and measures of punishment, particularly stands out among these criminal offences. All contemporary criminal legislations are familiar with various forms and aspects of the crime of sexual violence, depending on the division criteria. In these of offences are specially accenting crimes of sexual violences against minors The Convention for the Protection of Children against Sexsual Exploitation and Sexsual Abuse (2007) laid down the criminal law standards for the protection of minors. After the ratification of the Convention, these standards became part of domestic legal system. This paper discusses the term, characteristics, and elements of the crime of sexual violence in the cases when the attribute of minor as the element of their description in Swedish and Germany law, from both – theoretical as well as practical aspect.

Key words: sexual freedom, violence, minor, law, Sweden, Germany, criminal offence, responsibility, punishment